

Kráľova Lehota

Obecný časopis

Apríl 2010

Číslo 1

Ročník 6

Fašiangy

Fašiangy majú v našej dedine dlhú tradíciu. V poslednú fašiangovú sobotu chodia po dedine masky. Ich sprievod sa v minulosti skladal z nevesty, ženícha, čerta, anjela, smrtky, medveďa, lišky a zajaca. Predtým boli za masky oblečené len dievčatá, teraz sa medzi nimi nájdu aj mládenci. Predtým bývala fašiangová zábava v posledný fašiangový deň – v utorok. Na nej haličska cigánka vykladala karty, tesne pred polnocou pochovali basu a o polnoci zábava skončila, lebo nastal pôst. Teraz sa zábava koná už v sobotu a trvá až do rána.

Miestny spolok Slovenského červeného kríža (MS SČK) v Kráľovej Lehote aj tento rok zorganizoval v sobotu 13. februára 2010 fašiangový sprievod obcou a fašiangovú zábavu. 20 členov aj nečlenov MS SČK sa stretlo preoblečených v maskách a o 9. hodine ráno sa spevom za sprievodu harmonikára Milana Mrliana začal sprievod masiek po dedine. Ani pomerne chladné počasie neprekážalo tomu, aby nepotešili a nevyčarili úsmev na tvárach spoluobčanov,

ktorí ich pohostili rôznymi dobrotami od fánok, šišiek, koláčov až po klobásu a veru nechýbalo aj niečo na zahriatie, ktoré v tom počasí padlo vhod. Na čele sprievodu bola nevesta so ženíchom. Nechýbal cigánsky vajda, šašo, poľovník, čert, gazda, ale aj 4 – ročná princezná, ktorá absolvovala spolu s maskami 7 hodinový fašiangový maratón.

Program pokračoval vo večerných hodinách v kultúrnom dome zábavou trvajúcou až do rána. O polnoci sa za účasti masiek spoločne pochovala basa. Z bohatej tomboly sa každý výherca určite potešil.

Mgr. Erika Šteučeková

Kráľova Lehota

Apríl 2010

Číslo 1

Ročník 6

Zo zasadnutí Obecného zastupiteľstva

Uznesenie číslo 6/2009

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 23.11.2009

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. konštatuje, že

uznesenie čis. 5/2009 z Obecného zastupiteľstva konaného dňa 14.09.2009 bolo splnené

B. schvaľuje

1. Všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2009 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Kráľova Lehota
2. správu o hospodárení Obecného úradu v Kráľovej Lehote za III. štvrťrok 2009
3. zmeny rozpočtu obce na rok 2009
4. správu o výchovno-vzdelávacej činnosti Materskej školy Kráľova Lehota, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2008/2009
5. poplatky za služby poskytované Obecným úradom v Kráľovej Lehote platné od 01.01.2010
6. poplatky za poskytované služby Drobnou prevádzkou pri Obecnom úrade v Kráľovej Lehote platné od 01.01.2010

C. berie na vedomie

správu o výsledku kontroly projektu štrukturálnych fondov roky 2004 – 2006 – Európskeho fondu regionálneho rozvoja – „Rekonštrukcia MŠ Kráľova Lehota – výmena havarijného stavu elektrického vykurovania za ústredné a výmena výplní otvorov“ vykonanej Najvyšším kontrolným úradom SR, expozitúrou Žilina a prijatých opatreniach Obce Kráľova Lehota na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou

D. súhlasí

1. s odkúpením pozemkov ŽSR SHM Žilina parc. č. KN 488/1, 488/2 a 488/3 k. ú. Kráľova Lehota, ktoré sa nachádzajú pod miestnou komunikáciou, chodníkom pre peších a zvyšnú plochu pre verejné priestranstvo
2. s usporiadaním CampFestu 2010 na Ranči YFC vo Svaríne a nočnou produkciou koncertov v termíne 05. – 08. augusta 2010

Overovatelia: Ing. Ján Šteuček, Pavel Lehotský ml.

Starosta obce: Vladimír Kapríni

Uznesenie číslo 1/2010

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 16.02.2010

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. konštatuje, že

uznesenie čis. 6/2009 z Obecného zastupiteľstva konaného dňa 23.11.2009 bolo splnené

B. schvaľuje

1. správu o hospodárení Obecného úradu v Kráľovej Lehote k 31.12.2009
2. rozpočet obce Kráľova Lehota na rok 2010
3. knižničný a výpožičný poriadok Obecnej knižnice v Kráľovej Lehote

4. prípravu projektu v rámci MAS Horný Liptov Opatrenie č. 3.4.2 Obnova a rozvoj obcí – implementované prostredníctvom osi 4: „Rekonštrukcia miestneho chodníka na cyklotrasu Kráľova Lehota“
 5. zmenu spôsobu disponovania s účtom s názvom: Obec Kráľova Lehota, Drobná prevádzka pri Obecnom úrade, 032 33 Kráľova Lehota v Slovenskej sporiteľni, a.s., pobočka Liptovský Hrádok nasledovne: Ján Pavlák, vedúci DP, Dagmar Žišková, pokladníčka DP, každý samostatne s pečiatkou
- C. s p l n o m o c ň u j e** starostu obce
1. upravovať v priebehu roka 2010 ukazovatele, limity a úlohy pri dodržaní výšky schválených príjmov a výdavkov
 2. povoľovať uskutočnenie nevyhnutného výdavku nezabezpečeného v rozpočte obce ak sa zabezpečí jeho náhrada vyššími príjmami alebo úsporami iných výdavkov v sume max 2 000,- € v jednom prípade
 3. povoľovať presun rozpočtových prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky, a to v sume max 2 000,- €
- D. b e r i e n a v e d o m i e**
1. návrhy rozpočtov obce Kráľova Lehota na roky 2011 a 2012
 2. žiadosť na MF SR o poskytnutie dotácie na individuálne potreby obce – „Výmena vstupných dverí a okien na spoločnej budove kultúrneho domu a obecného úradu“
 3. žiadosť na Lesy SR š.p., OZ Liptovský Hrádok o poskytnutie dotácie z mimoriadneho fondu na „Opravu živичného krytu komunikácie“ časť úseku Kráľova Lehota – Svarín
 4. Kúpnu zmluvu uzatvorenú medzi Slovenská republika – LESY Slovenskej republiky, š. p. Banská Bystrica a Obec Kráľova Lehota za účelom prevodu vlastníckeho práva pozemku KN-C parc. č. 555/1, v k. ú. Kráľova Lehota, ostatné plochy, výmera 6088 m², v sume 7 311,- €

Overovatelia: Ing. Jozef Cerovský, Jozef Lesák

Starosta obce: Vladimír Kaprín

Rozvoj obce

Aktivačná činnosť

Aktivačnú činnosť prevádzal v období január – marec 2010 v obci jeden nezamestnaný a v rámci dohody o menších obecných službách pracovali dvaja pracovníci. Prevádzali opíľovanie stromov vedľa cesty k poľnohospodárskemu družstvu a na cintoríne, pílenie, štiepanie a ukladanie dreva do objektu MŠ. Pred veľkonočnými sviatkami bola vyčistená a pozametaná celá cesta (aj vďaka väčšej časti obyvateľov), vyčistený bol odvodňovací kanál v starej časti obce.

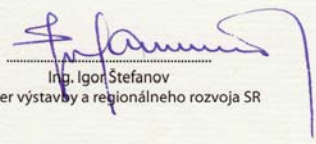
Projekt v rámci výzvy ROP – 4.1a Regenerácia sídiel (revitalizácia námestia v obci)

V rámci ďalšieho harmonogramu boli prevedené prípravy projektu v zmysle zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zákazky s nízkou hodnotou na:

- Externý manažment projektu
- Stavebný dozor projektu a zadanie podprahovej zákazky (práce): Výzva na výber zhotoviteľa stavebného diela.

V súčasnom období sa pripravujú potrebné podklady k podpisu Zmluvy o NFP s Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR.

Vladimír Kaprín, starosta obce

	MINISTERSTVO VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SLOVENSKEJ REPUBLIKY Riadiaci orgán pre Regionálny operačný program Prievozská 2/B, 825 25 Bratislava 26	 EUROPSKÁ ÚNIA	 SLOVENSKÁ REPUBLIKA	 SLOVENSKÁ REPUBLIKA
Číslo: RD ZA-2010-67/118-2				
ROZHODNUTIE O SCHVÁLENÍ ŽIADOSTI O NENÁVRATNÝ FINANČNÝ PRÍSPÉVK				
Riadiaci orgán pre Regionálny operačný program na základe žiadosti o nenávratný finančný príspevok				
Identifikácia žiadateľa (ďalej len „Žiadateľ“)	Obec Kráľova Lehota, Kráľova Lehota 39, 032 33 Kráľova Lehota			
Kód žiadosti	NFP22140120404			
prijatej dňa 26. augusta 2009 v rámci Výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok číslo ROP-4.1a-2009/01, vyhlásenej dňa 16. marca 2009 pre opatrenie 4.1 Regenerácia sídiel, oblasť podpory 4.1a – samostatne dopytovo orientované projekty (ďalej len „žiadosť“) rozhodol v súlade s § 14 a nasl. zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva				
o schválení žiadosti				
s výškou nenávratného finančného príspevku najviac 428 535,72 EUR (slovom: štyristodvadsaťosem tisíc päťstôtridsať eur a sedemdesiat dva centov), pričom celkové oprávnené výdavky projektu boli schválené vo výške 451 090,23 EUR.				
O d ô v o d n e n i e: Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR ako Riadiaci orgán pre Regionálny operačný program schválilo žiadosť, nakoľko boli splnené podmienky pre vydanie Rozhodnutia o schválení žiadosti o NFP v zmysle Výzvy na predkladanie žiadostí o NFP označenej kódom ROP-4.1a-2009/01.				
P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu o schválení žiadosti nie je možné podať žiadosť o preskúmanie rozhodnutia o schválení žiadosti.				
V Bratislave 26. februára 2010 Ing. Igor Štefanov minister výstavby a regionálneho rozvoja SR				

Prvá strana rozhodnutia o schválení dotácie na revitalizáciu námestia v našej obci

Zo života obce

65. výročie oslobodenia obce

Tento rok uplynulo 65 rokov, čo bola naša obec oslobodená od fašizmu. Stalo sa tak 30. januára 1945, kedy nás oslobodil 768. pluk sovietskej armády útočiaci proti nemeckej armáde údolím Čierneho Váhu. My sme si túto významnú historickú udalosť spoločne pripomenuli v sobotu 6. februára 2010. Na spomienkovom stretnutí sa zúčastnilo približne 50 obyvateľov našej obce. Zúčastnil sa ho aj predseda Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Ing. Pavol Chrapčiak z Liptovského Mikuláša, ktorý zaspomínal na prebiehajúce boje na území našej obce a v okolí. Prítomným hosťom sa prihovorili starosta obce Vladimír Kapríni a evanjelická fárarka Mgr. Viera Mosná. Evanjelický spevokol obohatil program piesňami a zaspieval hymnu. Slávnostný program sa konal v sále kultúrneho domu. Po ňom sme spoločne položili veniec k pamätníku padlých.

Text a foto Mgr. Erika Šteučeková

Stolnotenisový turnaj

V sobotu 13. marca 2010 sa v sále kultúrneho domu uskutočnil 3. ročník Stolnotenisového turnaja o pohár starostu obce Kráľova Lehota neregistrovaných hráčov. Turnaja sa zúčastnilo spolu 24 hráčov. Hráči takmer celý deň medzi sebou hrali zápas za zápasom vyradovacím spôsobom. Ako tretí sa umiestnil Miroslav Lipták, druhý skončil Peter Čimbora a víťazný pohár

spolu s putovným pohárom si odniesol Milan Helebrant, rodák z Kráľovej Lehoty, ktorý býva v Liptovskom Mikulášu. Zemiaková medaila sa ušla mladému Ivanovi Pitoňákovi z Liptovského Hrádku.

Mgr. Erika Šteučeková, foto Vladimír Kapríni

Miestna skupina Slovenského Červeného kríža (MS SČK)

Základným poslaním SČK je predchádzať a zmierňovať utrpenie ľudí bez ohľadu na národnosť, rasu, pohlavie, náboženstvo, politické presvedčenie a spoločenské postavenie. SČK sa riadi princípmi Hnutia Červeného kríža a Červeného polmesiacu, ktorými sú humanita, nestrannosť, neutralita, nezávislosť, dobrovoľnosť, jednota a univerzálnosť.

MS SČK v Kráľovej Lehoty má v súčasnosti 73 členov.

Svoju činnosť sme v roku 2009 začali zorganizovaním už tradičného posledného fašiangu. Každý rok ho robíme v spolupráci s obecným úradom. Členky ČK pripravili maskám občerstvenie a postarali sa aj o celý priebeh pochovávaní basy spojený s tanečnou zábavou.

V apríli sa naše členky zúčastnili brigády pri čistení cintorína. Počas leta sme zorganizovali brigádu pri čistení studničiek v dolinách od Belienca cez Diel, Vršky, Za Lazom, Blatnivú a Vyšnú dolinu. Večer sme si na Lackovej maringotke opiekli špekáčky a zabavili sa. Staráme sa o hrob pani Řepkovej, zakladateľky ČK v našej obci.

Na výročnej členskej schôdzi 27. 3. 2010

V spolupráci s obecným úradom sme zriadili službu pre našich občanov prihlásených u MUDr. Ballovej na predpisovanie liekov. Obecný úrad zbiera požiadavky na lieky. Predpísanie receptov a donášku zabezpečuje naša členka Mária Sopková.

Medzi našu činnosť patrí aj poskytovanie prvej pomoci. V našej MS majú brašny a poskytujú

prvú pomoc Elena Bakošová, Eva Lehotská, Mária Sopková, Bernardína Pichnarčíková a Jarmila Jurášová. Pre prípad potreby poskytnutia prvej pomoci sa členky s brašnou zúčastňujú aj spoločenských akcií usporiadaných v obci.

Na členskej schôdzi 22. 3. 2010 bol zvolený nový výbor MO SČK v zložení Elena Lehotská – predsedníčka, Danica Lehotská – tajomníčka, Mária Lehotská a Mirka Lacová – kronikárky, Marta Lehotská – pokladníčka, Eva Lehotská, Elena Lehotská a Jana Lehotská – referentky BDK, Janina Majdiaková a Dáša Šimčiaková – členky výboru. Do revíznej komisie boli zvolení Mária Sopková – predsedníčka a Eva Lesáková a Ľubica Gerecová – členky.

Za našu MS SČK darovalo v roku 2009 krv 12 spoluobčanov. Im, aj všetkým ostatným bezpríspevkovým darcom ďakujeme za ich ľudský postoj a želáme im veľa zdravia a osobných úspechov.

meno a priezvisko	rok narodenia	bydlisko	celkový počet odberov
Baltová Zuzana	1985	Kráľova Lehota 21	1
Bizubová Miriam	1975	Kráľova Lehota 137	6
Đurica Milan	1956	Kráľova Lehota 250	43
Fodor Alexander	1977	Kráľova Lehota 151	8
Frtús Miroslav	1959	Kráľova Lehota 208	34
Frtúsová Lenka, Ing.	1983	Kráľova Lehota 208	3
Hlubocký Slavomír	1978	Kráľova Lehota 74	9
Chovan Aleš	1991	Kráľova Lehota 216	2
Juha František	1985	Kráľova Lehota 130	5
Jurčo Milan	1979	Kráľova Lehota 108	10
Kokavcová Lenka	1984	Kráľova Lehota 169	1
Kunáková Ingrid	1976	Kráľova Lehota 256	1
Lacová Miroslava	1976	Kráľova Lehota 164	1
Lehotská Eva	1983	Kráľova Lehota 222	3
Lehotská Eva	1959	Kráľova Lehota 222	8
Lehotská Mária	1973	Kráľova Lehota 160	1
Lehotská Martina	1991	Kráľova Lehota 65	1
Lehotská Michaela	1989	Kráľova Lehota 222	1
Lehotská Stanislava	1983	Kráľova Lehota 168	2
Lehotský Michal	1991	Kráľova Lehota 222	1
Mrlan Valér	1956	Kráľova Lehota 264	26
Mrlianová Ivana	1985	Kráľova Lehota 43	1
Piovarčiová Irena	1960	Kráľova Lehota 52	1
Pitoňák Ľudovít, Ing.	1961	Kráľova Lehota 252	15
Sadloň Štefan	1943	Kráľova Lehota 79	49
Sadloň Štefan	1967	Kráľova Lehota 79	62
Šmihula Ján	1981	Kráľova Lehota 127	2
Šmihulová Alena	1984	Kráľova Lehota 127	1
Zatkuľáková Veronika	1989	Kráľova Lehota 74	2

Zoznam darcov krvi za obec Kráľova Lehota k 1. 4. 2010

Na výročnej členskej schôdzi 27. 3. 2010 sme schválili plán hlavných úloh našej MS na rok 2010: 1. Získať bezpríspevkových darcov krvi. 2. Zorganizovať v obci 1. a 2. časť kurzu poskytovania prvej pomoci. 3. Občanom poskytovať meranie krvného tlaku. 4. Ošetrovanie drobných poranení občanov dobrovoľnými zdravotnými sestrami. 5. Navštevovať jubilejúcich členov MS SČK. 6. Brigáda pri čistení cintorína. 7. Zúčastňovať sa na akciách usporiadaných v obci. Na nich zabezpečiť účasť členiek s brašnou a podľa potreby poskytovať prvú pomoc. 8. Zorganizovať výlet do prírody, čistenie studničiek. 9. Zorganizovať Wellness v penzióne Larion – masáže a vírivka. 10. Spolupracovať s našimi nadriadenými orgánmi, spoločenskými organizáciami a obecným úradom.

Elena Lehotská, predsedníčka MS SČK

Z histórie obce

Píla vo Svaríne

Od 1. 1. 1959 dostala Stredná lesnícka škola technická v Liptovskom Hrádku nový cvičný školský objekt v celom poľesí Svarínka s rozlohou 2 642 ha a vznikli Školské lesy vo Svaríne. Okrem vybudovania 52 km lesných ciest s 13 mostmi a poľovníckych a ochranných chodníkov v dĺžke 64 km, v roku 1972 postavili školskú pílu. Tá sa neustále modernizovala, v roku 1992 v nej pribudla sušička reziva a v roku 1994 linka pre prípravu výrezov.

Vnútro hlavnej budovy, marec 2009

Od 1. 7. 2004 bola prevádzka na píle Školských lesov vo Svaríne skončená a na jar 2005 ju zobralo do prenájmu Urbárske pozemkové spoločenstvo v Hybiach pre spracovanie dreva zo svojich lesov. Do mesiaca previedlo generálku zariadenia a s riadnou dvojzmennou prevádzkou začalo 1. 6. 2005.

Areál píly pozostával zo skladu guľatiny s hydraulickým koľajnicovým nakladačom, hlavnej prevádzkovej budovy s gátrovou pilou, omietacou pilou a skracovacou pilou a z pomocných prevádzkových budov, ktoré tvorili kancelária a šatne, prístrešok s teplovzdušnou sušičkou reziva. Urbárske spoločenstvo dorobilo aj prístrešok ručnej triedičky, kde sa triedilo a ukladalo rezivo z píly ešte predtým, ako sa dostalo na sklad reziva.

Nadrozmerné kláty zo skladu guľatiny išli na orezanie cez pásovú pílu. V hlavnej budove bola gátrová píla o výkone hlavného elektromotora 60 kW. Z gátra pokračovali dosky na omietáciu pílu, na ktorej sa orezávali na stanovenú šírku. Na skracovacej píle sa upravili na požadovanú dĺžku. Z hlavnej budovy dosky vyvážali na koľajnicových vozíkoch, z nich ich zberal a odvážal do ručnej triedičky dosiek vysokozdvížný vozík.

Areál pily vo Svaríne, marec 2009

Personál tvorili vedúci pily a majster, v jednej pracovnej zmene 2 hlavní gátristi, 1 pomocný gátrista, 1 robotník na obsluhu kofajnicového hydraulického nakladača, 1 údržbár – mechanik, 2 robotníci na obsluhu omietacej pily, 1 robotník na obsluhu skracovacej pily, 1 vodič vysokozdvížneho vozíka a 1 triedič reziva.

Ku koncu roka 2008 bol vedúcim pily Ján Bartko, majstrom Ján Medvecký, hlavnými gátristami Jaroslav Jurčík, Vladimír Brezina, Ján Užik a Igor Brezina. Pomocnými gátristami boli Zdeno Porubský a Jozef Brezina. Hydraulický nakladač (žeriav) obsluhoval

Vladimír Kabát a údržbárom bol Dušan Bartko. Na omietacej pile pracovali Zdeno Ilavský, Jozef Bizub ml., Ján Gerzanič a Pavol Kristofčák, na skracovacej pile Dušan Porubský a Slavomír Jurčo. Vysokozdvížny vozík riadili Ladislav Rajniak a Ján Nahálka. Triedičom reziva bol Dušan Martinčiak a nočnými strážnikmi Štefan Kunák a Ivan Striha.

Do jari 2009 bola prevádzka dvojzmenná. Norma porezu za jednu zmenu bola 22 m³ guľatiny. Najdôležitejšími produktmi pily boli hranoly, fošne, strešné laty a dosky. Pila spracovávala 90 % dreva zo smrek a 10 % dreva z jedle. Z dôvodu hospodárskej krízy hybské urbárske pozemkové spoločenstvo prevádzku pily ukončilo v októbri 2009, odvtedy tam ostala len strážna služba. Treba veriť, že vo svarínskej pile sa bude píliť opäť a nezanikne úplne.

Jozef Bizub ml., foto F. Bizub

Významní rodáci a osobnosti obce

LEHOTSKÝ, Ján – direktor komposesorátu

(*30.1.1835 Kráľova Lehota †23.1.1914 Kráľova Lehota)

Pochádzal z vetvy Bartošovie. Manželka Mária, rod. Kaldrovičová (*8.9.1841 – †24.10.1912). Deti Július (*13.4.1866 †1811), Aurélia (*23.4.1869 †4.11.1942) a Gabriela (*30.6.1872 †1881).

Bol direktorom (správcom) komposesorátu rodového spoločenstva Famílie Lehotská v rokoch 1876 – 1912 a inšpektorom kráľovolehotskej ev. cirkvi v rokoch 1887 – 1906. Mal hlavnú zásluhu na výstavbe nového murovaného kostola v rokoch 1886 – 1894. V roku 1883 daroval do ev. kostola nový trojcentový zvon. Ako prvý sa v roku 1872 postavil proti zavádzaniu maďarčiny do župných zhromaždení.

Koncom 19. storočia bol najbohatším zemanom v Kráľovej Lehotě. Po rodičoch zdedil kaštieľ postavený v roku 1850, patrili mu polia aj lesy. Povyše obce pod Glianikmi vystaval tzv. bartošovské kúpele.

LEHOTSKÝ, Tichomír – direktor komposesorátu

(*6.10.1858 Kráľova Lehota †17.7.1935 Kráľova Lehota)

Bol bratom ministerského úradníka Dezidera Lehotského (*1853 †1922 – o ňom sme písali v č. 2/08). Obidvaja boli synmi Floriána Lehotského (*1814 †1875) a Celesty Horanskej (*1826 †1911). Manželka Karolína, rod. Šefčíková (*1890 †1954). Deti Ladislav (*1909 †1983), Tibor (*1911 †1991), Alexander (*1913 †1984), Johana (*1918 †1998) a Izabela (*1921). Bol posledným direktorom (správcom) komposesorátu rodového spoločenstva Famílie Lehotská v rokoch 1912 – 1925 a kráľovolehotským ev. cirkevným inšpektorom v rokoch 1912 – 1920. V roku 1912 urobil zbierku na opravu veže kostola a na faru. Do kostola dal zhotoviť terajšie drevené lavice.

F. Bizub.

Pamätníky, pamätne tabule, kaplnky a kríže

Pamätník SNP pri sútoku Bieleho Váhu a Čierneho Váhu

V nedeľu 20. 8. 1944 sa v Kráľovej Lehotě, na čistinke pri sútoku Bieleho a Čierneho Váhu, zišli hlavní ilegálni pracovníci horného Liptova na porade, na ktorej boli dané posledné pokyny na povstanie a na činnosť Revolučných národných výborov (RNV). Porada sa konala pod rúskom gulášpartie. Zišli sa takmer päťdesiat zástupcovia obcí. Boli medzi nimi robotníci, roľníci, úradníci, majitelia tovární, farári, učitelia, nechýbali žandári a dôstojníci slovenskej armády. Z Lipt. Hrádku sa porady zúčastnili Viktor Neupauer, Ferdinand Šoltés, Gabriel Mazúr, žandári Vladimír Nemčík a František Vlčko, B. Toboľa a V. Zvara, z Lipt. Porúbky Ľudovít Gerek, Ján Krojer, Adam Benko a Ján Juráš (ev. farár), z Kráľovej Lehoty Ján Jurík, Emanuel Kriška (železničiar) a Štefan Kunaj, z Malužinej Jozef Harman a Ján Thurský, z Nižnej Boce Ján Böhmer, J. Tréger a J. Lány, z Vyšnej Boce Ľudovít Roth, z Hýb A. Dadík, J. Cholvadt, Albert Kunda a Daniel Šmihul'a, z Východnej Peter Gajdoš, Adam Šípka a Štefan Šipoš, z Važca Ľudovít Lukáš, zo Štrby Michal Očenáš, z Lipt. Petra Martin Čatloš a Martin Zat'ko, z Lipt. Kokavy Adam Poruben a Matej Vrbičan, z Vavrišova Peter Šimovček a Matej Vrlík, z Pribyliny Ján Jurík a Ján Šimčo, z Uhorskej Vsi Ján Báthory. Boli prítomní aj učiteľ Jozef Podhorány, poručík D. Čatloš, Ing. Ladislav Dérer a ruskí partizáni Ivan Duchnovič a Černohorov. Mená ďalších sa nezapamätali. Na porade boli rozdelené úlohy a rozdáné heslá pre styk spojok s RNV. Bolo dohodnuté, že bude jednotné vedenie odboja, riadené z Liptovského Hrádku. Na mieste tejto dôležitej porady bol v roku 1989 odhalený za prítomnosti Jozefa

Tabuľa ukradnutá v r. 2008

Lenárta (rodák z Lipt. Porúbky, predseda československej vlády v r. 1963 – 1968) pamätník, na jeho bronzovej tabuli text: „*V tomto priestore uskutočnili ilegálni pracovníci Revolučných národných výborov 20. augusta 1944 schôdzu, na ktorej boli schválené prípravy na Slovenské národné povstanie v Hornom Liptove*“.

V auguste 2008 neznámy páchatel bronzovú tabuľu z pamätníka ukradol. V súčasnosti je pamätník značne zanedbaný. Vlni, pri príležitosti 65. výročia SNP, si ho nikto ani nevšimol, nepoložil jeden kvet. Keď to porovnáme s dôsledne udržiavaným nemeckým vojnovým cintorínom vo Važci, náš štát sa o pamätníky na tých, ktorí zaň bojovali, stará málo.

Text a foto F. Bizub

Čo by sme mali vedieť o počasi

Chlad vetra

Chlad vetra závisí od teploty ovzdušia a rýchlosti vetra. Vplyvom vetra sa prúdením vzduchu zvyšujú tepelné straty. Vtedy je pocitová teplota nižšia, ako ju ukazuje teplomer. Vplyv na chlad má aj vlhkosť vzduchu, čím je vyššia, tým je pôsobenie chladu väčšie. Chlad vetra pociťujú ľudia aj zvieratá. Pri silnom vetre 40 km/h už pri teplote ovzdušia 5 °C nad nulou je chlad vetra – 1 °C a môžeme omrznúť.

Názov	Rýchlosť vetra v km/h	Teplota ovzdušia v °C						
		5	0	-5	-10	-15	-20	-25
		Chlad vetra v °C						
Vánok	5	4	-2	-7	-13	-19	-24	-30
Slabý vietor	10	3	-3	-9	-15	-21	-27	-33
Mierny vietor	15	2	-4	-11	-17	-23	-29	-35
Stredný vietor	20	1	-5	-12	-18	-24	-30	-37
	25	1	-6	-12	-19	-25	-32	-38
Čerstvý vietor	30	0	-6	-13	-20	-26	-33	-39
	35	0	-7	-14	-20	-27	-33	-40
Silný vietor	40	-1	-7	-14	-21	-27	-34	-41
	45	-1	-8	-15	-21	-28	-35	-42
Prudký vietor	50	-1	-8	-15	-22	-29	-35	-42
	55	-2	-8	-15	-22	-29	-36	-43
Búrlivý vietor	60	-2	-9	-16	-23	-30	-36	-43
	65	-2	-9	-16	-23	-30	-37	-44
Vichrica	70	-2	-9	-16	-23	-30	-37	-44
	75	-3	-10	-17	-24	-31	-38	-45
	80	-3	-10	-17	-24	-31	-38	-45

Výpočet dátumu Veľkej noci

Často si kladieme otázku, v ktorý deň bude posledný fašiang, kedy Veľká noc. Dátum Veľkej noci sa v jednotlivých rokoch odlišuje, môže byť od 22. marca do 25. apríla. To, kedy bude, závisí od fázy Mesiaca. Veľká noc sa slávi prvú nedeľu po prvom splne Mesiaca po jarnej rovnodennosti.

Tohto roku 2010 po jarnej rovnodennosti – 21. marca, bol prvý spln Mesiaca 30. marca a Veľká noc v prvú nedeľu po tomto splne Mesiaca, čiže 4. apríla.

Posledný fašiang končí v deň pred Popolcovou stredou, ktorá je prvým dňom pôstneho obdobia. Popolcová streda pripadá na 47. deň pred Veľkonočnou nedeľou. Teda tohto roku bol posledný fašiang v utorok 17. februára.

F. Bizub

Spoločenská rubrika

IV. štvrťrok 2009

Narodili sa: Šimon Jančíga 3.10.2009, Sofia Lehotská 14.10.2009

Uzavreli manželstvo: Anna Lehotská a Peter Lesák – manželstvo uzavreté 3.10.2009 v Liptovskom Hrádku

Zuzana Petroková a Ing. Rastislav Keder – manželstvo uzavreté 14.11.2009 v Evanjelickom kostole v Kráľovej Lehote (cezpoľní)

Jubileá: 50 rokov Pavel Piovarčí 23.10.1959, Ivan Brtáň 24.10.1959, Pavel Čupáni 2.11.1959, Jela Kokavcová 2.11.1959, Milan Mrlian 23.12.1959

55 rokov Ján Ilavský 20.10.1954

Zomreli: Eduard Pirožek – 51 ročný 21.11.2009, Ján Krištofčák – 59 ročný 27.11.2009

I. štvrťrok 2010

Narodili sa: Viktória Lesáková 5.1.2010, Damián Hudáč 5.3.2010

Uzavreli manželstvo: Kristína Töröková a Radovan Kušnir – manželstvo uzavreté 30.1.2010 v Evanjelickom kostole v Kráľovej Lehote (cezpoľní)

Zuzana Töröková a Ivan Brtáň – manželstvo uzavreté 25.3.2010 na Obecnom úrade v Kráľovej Lehote

Jubileá: 50 rokov Marta Slosiariková 15.3.1960

55 rokov Dagmar Lesáková 16.1.1955

60 rokov Rozália Lehotská 1.1.1950, č.d. 270, Helena Bakošová 5.1.1950, Kvetoslava Budovecová 13.2.1950

70 rokov Janka Brtánová 25.2.1940, Viliam Stankoviansky 23.3.1940

Zomreli: Štefan Kapríni – 83 ročný 4.1.2010, Daniel Lehotský, č.d. 190 – 83 ročný 5.2.2010, Dorota Sopková – 88 ročná 27.2.2010

Dagmar Žišková

Štatistické údaje za rok 2009

V roku 2009 sa narodilo 9 osôb z toho 2 dievčatá a 7 chlapcov
umrelo 11 osôb z toho 8 žien a 3 muži
pristáhovalo sa 14 osôb z toho 7 žien a 7 mužov
odstáhovalo sa 5 osôb z toho 4 ženy a 1 muž

Stav k 31.12.2009

počet obyvateľov: 629 osôb z toho 324 žien a 305 mužov
počet domov: 190 z toho rodinných: 166, z nich neobývaných: 22
chaty a rekreačné zariadenia: 15
domy na ostatné účely: 15
v osade Svarín v časti patriacej pod Kráľovu Lehotu sú 4 chalupy a 15 chat

Dagmar Žišková

K R Á Ľ O V A L E H O T A , obecný časopis. Vychádza štvrťročne. Vydáva Obecný úrad Kráľova Lehota. Redakčná rada: Ing. Jozef Cerovský, Milan Lehotský, Jozef Lesák, Vladimír Kapríni. Redaktor a grafická úprava: František Bizub, 032 33 Kráľova Lehota 164, tel.: 0907 652406, e-mail: bizubf@mag-net.sk. Tlač: REPROservis - DTP štúdio Liptovský Mikuláš. Náklad: 230 kusov.